

Barcelona 6 de Juny de 1924

L'Esquella de la Torratxa

Any XLVII Número 2361 15 cèntims - Atrassats, 30

VENTA
ATENEU
BARCELONA

LA CANÇÓ DEL DIA

La donna é móbilee...

FESTES de Maig-Juny 1924

Dissabte a les 10 del vespre
FESTIVAL WAGNERIÀ A L'ESTADI DE MONTJUICH

Concert per la Banda Municipal. - Visions plàstiques de l'enterrament de Sigfrid i de l'encantament del foc de la Walkyria. - Director musical: Mestre Lamote de Grignon. Direcció artística: Oleguer Junyent.

Entrada: 1 pta.

Tribuna: 2 ptes.

NOTA: Per a més comoditat del públic s'expediran entrades al mateix preu al Centre de Localitats, Plaça de Catalunya, 9; carrer de Casp, 10; Marquès del Duero, 65 i Ronda de la Universitat, 24.

BICICLETES
Motos
Accesoris i Sports
SANROMA
Balma, 62 - Teléfon 1445 A - BARCELONA

ANTONI LÓPEZ IMPRESSOR

TREBALLS COMERCIALS DE TOTA CLASSE
EDICIONS ESPECIALS DE GRAN LUXE, ETC.

Olm, 8, Interior

BARCELONA

SU PESO aumentará rápidamente tomando

Arrenolecitina

Reconstituyente granulado

Vigoriza, da vida y bienestar

Venta en centros de específicos y farmacias

DEPOSITO: Conde del Asalto n.º 68, Farmacia

GRAN SALÓN DORÉ

DE LA

GRANJA ROYAL

— **PELAYO, 58** —

**LLETERIA I PRODUCTES
DERIVATS DE LA MATEIXA**

PASTELERIA DE NATA
NATA EN CAPSETES
GELATS DE NATA

El SALÓN DORÉ és el punt de reunió de la bona Societat
El gran THE de la tarda-Cafè, llet, pastes, sandwichs, kochtails
"Souper" a la sortida dels Teatres

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

Els olímpics

ot bon barceloní porta a dins un futbolista, actiu o passiu, jugador o espectador. En el futbol hem posat les nostres passions, i tot, política i temperament, podríem veure'ls representats en els matisos del nostre futbol. Per això creiem, encara que ens dolgui, que els barcelonins segueixen amb més ànsia la marxa dels jocs olímpics que la de la política francesa, tan interessant, l'eliminació dels equips que les d'En Loincaré i En Millerand.

Aquests jocs olímpics de París han semblat una altra gran guerra. Els pobles es barallaven. Els pobles tenien els seus Austerlitz i els seus Waterlóos. Però, francament, considerem que resulta excessiu pendre els noms dels pobles per a anomenar els equips. Itàlia venç a Espanya?... Permeti'm, com diria En Xamar. Itàlia no ha vençut a Espanya. En tot cas, onze senyors italians han guanyat a uns altres senyors espanyols, com onze uruguais han batut a onze francesos, o onze suïssos, o onze italians. Un equip, per molt predisposats a l'exageració que estigui tothom, no pot ésser una nació. El futbol és molt, o més, però encara no ho és tot, just seria dir: «Vint-i-dos peus italians s'han mogut més encertadament que vint-i-dos peus espanyols». Això rebaixaria la importància del joc i de la victòria, però seria més exacte.

I l'Uruguai, quins vint-i-dos peus ha portat a Europa! Quan escribim aquesta crònica no s'ha celebrat el partit final, encara que tots els auguris designen com a segurs vencedors als americans. Tan debò ho siguin! Perquè ja que es vol que un equip sigui un poble, l'equip dels americans és l'Uruguai, una república. I quina república! Petita i bonica. Ben menjada i ben pensada. Ben vestida i ben governada. Cap república del món té l'empenta d'aqueixa república, que vol suprimir fins el president, per innecessari. Uns minyons republicans, amb l'orgull del seu poble i plens de la saba ciutadana del seu poble, forçosament ha-

vien de triomfar. No li diuen a Montevideo l'Atenes d'Amèrica? Doncs els uruguais en uns jocs olímpics s'havien de comportar com uns ateniençs.

Els diaris republicans haurien de fer editorials cantant la victòria dels futbolistes i republicans. No recullen una victòria electoral dels laboristes o de les esquerres franceses? No ho aprofiten tot per a afermar-se en que el món marxa? Doncs el triomf dels uruguais és un triomf d'esquerra. Si hagués triomfat Itàlia, els conservadors dirien que era el triomf de l'esperit feixista, trempant els nervis i l'ànima de la joventut italiana, i els jugadors italians haurien estat rebuts triomfalment, i En Mussolini, retreient altra volta a Roma, afirmaria que el Circ romà tornava a les seves antigues glòries. Itàlia ha estat vençuda. L'Uruguai ha estat el vencedor. La república ha marcat un altre goal.

PARADOX

Les festes de Maig i Juny

Un Comitè que mereix el beneplàcit dels barcelonins, ha conjuminat un programa de festes força interessant i mogut.

Sempre és plausible que es preocupin d'alegrar-nos l'existència.

El ple del programa l'han constituït diversos esdeveniments deportius que han portat força gent a Barcelona.

Aquesta costum deu pendre estat de consistència a la nostra ciutat. Barcelona esdevenia un poble avorrit.

I Barcelona ha sigut sempre el poble de tabola, el país de la barrila a l'engrós. S'ha de riure, sigui com sigui, i fer broma de valent.

Que vinguin festes com aquestes de Maig i Juny.

Nosaltres, com a modestos representants de la broma, les aplaudim i les acollim amb joia.

Hem tingut concerts públics i ballades als carrers, i revetlles amb il·luminacions i castells de focs.

Les festes de Maig i Juny han omplenat els nostres carrers de forasters una colla de dies.

Val a dir que el Comitè organitzador ha fet una tasca encertada de debò.

A Barcelona hi fan falta festes d'aquesta mena. El comerç se'n gaudeix i el diner córre.

Vagi per davant la nostra felicitació a aquest expert Comitè de festes, que mereix el beneplàcit de tots els barcelonins.

Futbol i pedagogia

Tota Palma comenta el rigor del nostre gran admirat Gabriel Alomar, suspenent a un cinquanta per cent dels seus alumnes, oficials i lliures. Ben suspesos, en tenim la certesa. L'Alomar sap que la dignitat de la càtedra deu ésser integral, comportant el valor del professor, les lliçons sostingudes i exactes, i la imparcialitat, amb exclusió de tota teblesa, en els exàmens.

Doncs l'Alomar ha estorat a Palma amb la seva severitat, però abans va astorar an els estudiants:

—Una metàfora. No sap vostè lo que és una metàfora?

—Es... és...

—I un *shoot*? Segurament vostè sabrà lo que és un *shoot*.

—Sí, senyor.

—Molt bé. Pot reservar-se la defunció.

Acudia un nou estudiant i se iniciaven les preguntes de preceptiva literària, assignatura de l'Alomar.

—Què s'entén per onomatopèia, i exemple clàssic d'onomatopèia?

—Onomatopèia... onomatopèia és...

—No ho sap?

—Sí, és que ara no m'enrecordo.

—I un *ofside*? Vostè sap lo que és un *ofside*?

—Sí, senyor, és quan un jugado ...

—Prou. Pot retirar-se.

Suspens i suspens. I així un i dos, i quatre i vuit, fins al cinquanta per cent dels examinats. En Gabriel Alomar, que sap, bon classicista, que un temps fou compatible l'atletisme amb la ciència i les lletres, veu que el futbol absorbeix la joventut, que oblida l'estudi pel joc.

Ara, suspesos de literatura, segurament obtindran sobressalients en futbol, si existeixen ja, com suposo, trunfals d'exàmens deportius, diu l'Alomar que anirà a Píndar.

UN QUE SI QUE N'ESTÀ DE CONTENT

—Vaja, que ja voldria veure aquests «versaglieri» de que tant es parla, amb més patxoca que jo!

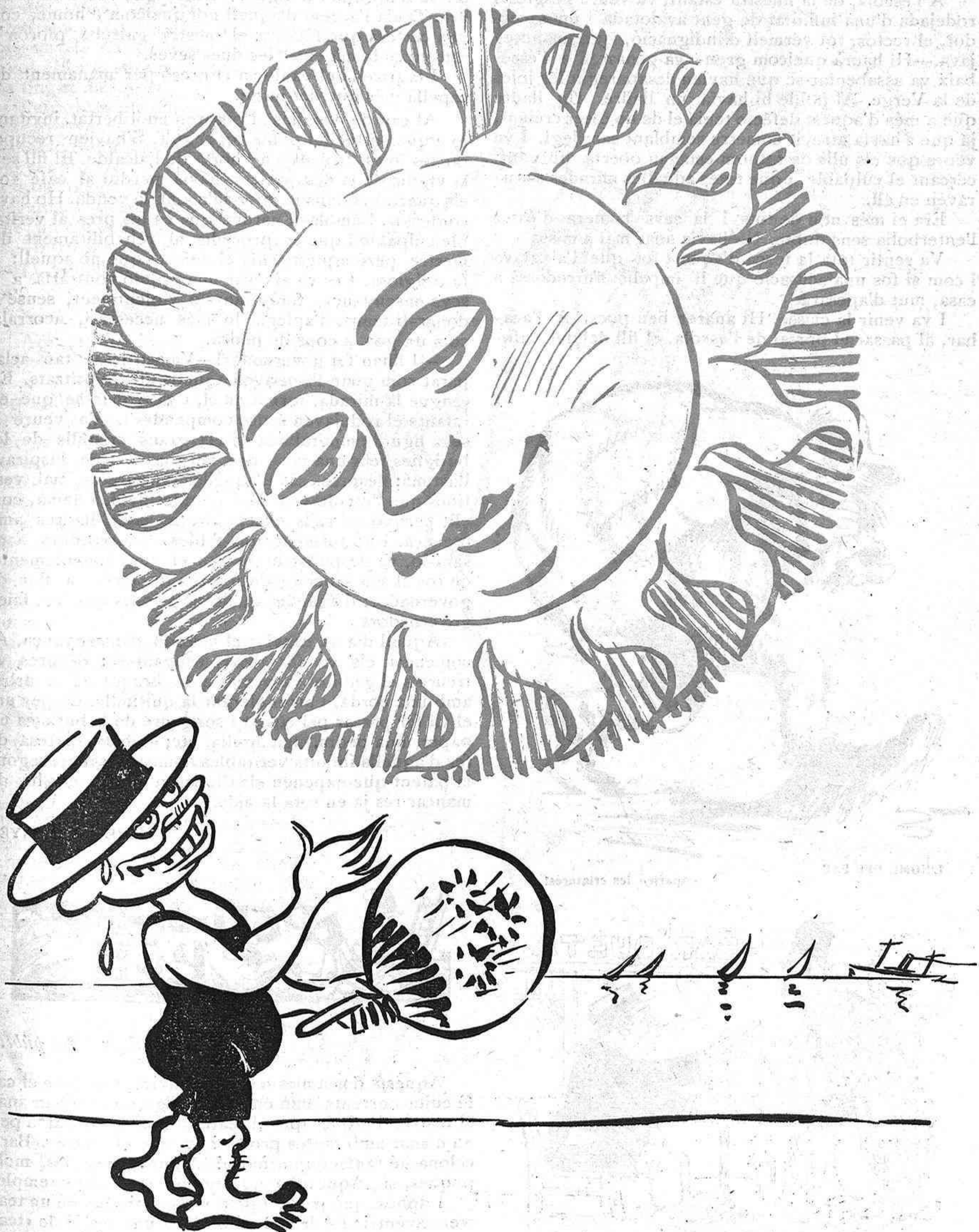
El Mestre

Anava esparracat com un jueu maleït. D'ençà de la fugida del poble que dormia en l'immens casal del sostre immens. Creia en la mort de Crist però dubtava de l'existència d'un pare etern, perquè sabia que la consciència l'hauria recat de dolor si hagués consentit en que matessin un fill, tenint a l'abast el privar-ho amb menys treball que el que té el vent al moure una fulla. Era que ell tenia consciència d'home.

Escrivia en una revista que defensava els drets de les persones. Com que els articles no li donaven per a viure, menjava la sopa que repartien en un carreró o bé les sobres d'un quarter. Però tenia escola. Una escola original, per lo primitiva, en un camp obert, davant d'un hospital, cap als afores de la ciutat. Per a trobar-lo calia anar allí. Hi donava lliçons de tot quant és útil a un infant per a arribar a ésser home, home de debò, amb parlaments i converses a lo Sócrates. Després els feia fer exercicis pedestres i gimnàstics, perquè la pràctica li havia ensenyat quan útils són aquests coneixements.

La gent el prenia per un desvagat que s'entretenia així per a avorrir a la misèria que el xuclava de mica en mica, i els infants per un noi més que sabia una infinitat de coses.

Un dia, en ple exercici del càrrec que s'havia otorgat, va arribar-li a mans una revista gràfica que duia triomfalment el retrat i biografia del nou governador. Una cara coneguda, conegudíssima. Sense saber com, va veure's transportat al temps passat pel cervell que feia via.

LA CALOR ENEMIGA

Vaja, home, aboca tot el foc que guardes a dintre
i acabarem d'una vegada.

A l'escola, de la finestra estant, va veure l'església rodejada d'una infinitat de gent avalotada i un sacerdot, el rector, tot vermell d'indignació, que manotejava.—Hi haurà quelcom greu—va pensar, i a l'ésser baix va assabentar-se que havien desaparegut les jòies de la Verge. Al poble hi havia un lladre. Un lladre que a més d'aquest defecte tenia el de no ésser creient, ja que s'havia atrevit cometre semblant sacrilegi. I va veure que els ulls de tothom estaven oberts, furgant, cercant el culpable, i que totes aquelles mirades s'aturaven en ell.

Era el més nou de tots i la seva manera d'ésser l'enterbolia sens dubte. No havia anat mai a missa.

Va sentir tota la força d'aquest fet que l'aixafava i com si fos una acusació que li impelís s'arredossà a casa, mut d'apesarat.

I va venir la classe. Hi anaren ben pocs. A l'acabar, al passar el portal de l'escola, el fill del del cafe-

ter se li apropà i li digué:—Diuen que vostè és el lladre. Tenia l'accent d'aquell noi quelcom d'home, com una certesa que féu que el mestre gairebé plorós li estrenyés la mà entre les dues seves.

I la parella el va dur a la presó per manament del capellà més que del jutge.

Al cap de dos dies el posaren en llibertat, invitant-lo a que sortís del poble tot seguit. S'havien recuperat les jòies, trobades a l'horta de l'alcalde. El fill seu, la vigília de la desaparició, havia perdut al café tots els quartos i confiava refer-se'n amb la venda. Ho havia confessat. Semblava natural que es fes pres al veritable culpable i que es procedís al rehabilitament del mestre, però aquest tenia el defecte que no aquell: la fe religiosa. I es va aixecar una opinió contrària a la seva ensenyança, foragitant-lo violentment, sense ni donar-li temps d'aplegar lo més necessari, acorralat com un gos, a cops de pedra.

—I l'han fet governador!—Va sentir-se tan aclairat com quan l'acusaven aquells ulls idiotitzats. Estengué la mirada, tornat en si, i va trobar-se que els infants el rodejaven sense comprendre'l. Va veure la seva figura emmirallada en els grans cristalls de les botigues feta una taca, una vergonya, que inspirava llàstima; després... la d'aquelles criatures mal vestides que l'escoltaven. Mal vestides avui, i demà, com ell; perquè no se'ls ensenyava a ésser lladres amb creença. I un turment, una feblesa anorreadora, acusant-lo, va despullar-lo de tots els seus coneixements, de tot el seu saber i l'ajupí arràn de terra, a flor de governador; d'aquelles qualsevols coses que en feien governadors.

Aquell dia va canviar el mètode d'ensenyança. Al començar els va fer resar, senyant-se; després va treure's el gec i el va penjar a la branca d'un arbre amb una corda, i arrencant la quitxalla, un per un, el va fer passar pel costat i sostreure de la butxaca un paper, una pedra, una agulla, etc; amb la certesa de fer d'aquells infants veritables homes de saber, segons la patent que expenen els diaris, a quins no ha de mancar res ja en tota la vida.

PERE PERMANYER

L'HOME DEL SAC

—Aparteu les criatures!..

OLORS DE PRIMAVERA

—Aneu, home, aneu, que aquestes pells fan pudor.
—No senyor, s'equivoca; qui fa pudor sóc jo i no les pells.

El bon gust del públic

Aquests dos amics han sopat aviat, han pres el cafè cuita-corrents, han encès uns cigars i se n'han anat al teatre. Però és que el teatre a Barcelona val la pena d'anar amb tantes presses? Es que el teatre a Barcelona té tanta importància? Algunes vegades, molt poques, sí. Aquesta a que ens referim, per exemple.

I doncs, què passa aquesta vegada? Que en un teatre excèntric l'Adrià Gual hi dona una sessió de «teatre íntim». Que en aquesta sessió s'hi juga *L'amor metge*, de Molière, i s'hi estrena un drama de Leònides Andreiev.

L'amic arrufa el nas i diu:

—Adrià Gual, *L'amor metge*, «teatre íntim», Molière, Leònides Andreiev... No hi anirà ningú. Perquè no feia *Los Gavilanes*, o qualsevol altra bestiesa semblant? Hauria tingut més gent!

Però quan els dos amics arriben al teatre veuen a la porta una respectable filera d'automòbils. I s'estranyen un xic. I entren. I troben la sala plena d'una concurrència elegant. I s'estranyen més. Fins que un d'ells diu:

—Sortosament encara queda bon gust a Barcelona.

La vivor d'En Lerroux

Aquests dies havia corregut amb insistència la notícia de que En Lerroux havia mort. Sortosament—sortosament per a ell—En Lerroux és viu i ben viu. De la vivor d'En Lerroux en pot respondre un amic nostre que està enterat dels projectes d'aquesta fera revolucio-nària.

En Lerroux, per a tranquilitzar als seus adeptes, ha enviat un telègrama en el que, entre altres coses diu: «... he resuelto vivir bueno, sano y fuerte, hasta ver triunfantes nuestros ideales.» No facin cas d'aquest «nuestros» En Lerroux, com els reis, emplea el plural, de manera que aquests *ideales* no són els del partit, sinó els d'ell.

Però quins son aquests *ideales*. Segons el nostre amic no són els de dur la república a Espanya. La república no l'interessa ni li ha interessat mai. Segons el nostre amic els *ideales* d'En Lerroux consisteixen en fer-se empresari de teatre i tenir una companyia més alegre que la d'En Cadenas a Madrid. No sabem si això és veritat. Però tal com ens ho diuen ho diem.

BARCELONA ÉS BONA

—I on va ara la teva dona?
—L'envio a Barcelona, a veure si amb les festes se'm cura d'una vegada!

:: GLOSSARI ::

UN GREU CONFLICTE

Ens trobem en un greu conflicte. Aquest greu conflicte ens l'ha proporcionat la censura, institució que, dit sigui de pas, mereix tots els nostres respectes i elogis.

No facin cas, estimats llegidors, de que sembli alguna vegada que ens contradim: ho sembla, tan sols. Aquest conflicte en que ens ha posat la censura, és el següent:

Nosaltres tenim una ploma i vivim d'aquesta ploma. Com? Fent-li escriure uns comentaris a l'actualitat que a vegades tenen gràcia, i a vegades no. Aquests comentaris nostres es converteixen en un grapatet de durus, en un grapatet de bitllets de Banc. Amb aquests durus, amb aquests bitllets, nosaltres paguem el pis, l'electricitat, la planxadora, la bugadera, les minyones, la plaça, l'adroguer, el vi, els trajos i barrets de la dona, algun llibre, algun paquet de tabac. Si no tinguéssim aquests durus, no podríem tenir ni casa, ni servei, ni llibres, ni dona, ni res. I això, com compendran, seria molt trist! Més, pensant que ara ja ens hem acostumat a viure com persones.

Però aviat ens en haurem de despedir d'aquesta vida. Ai, sí! Perquè l'escriptor—i en aquest cas l'escriptor no és un ent de ficció, sinó que som nosaltres—té un *bombo* ple de paraules i frases fetes. Amb una mena de maneta fa rodar el *bombo* i les paraules i les frases van caient sobre el paper blanc. Així es fa una novel·la, un drama, una crònica. Es a dir; una crònica es feia, ja no es pot fer. Perquè aquestes paraules del *bombo*, aquestes frases fetes, de basar, com si diguéssim, la censura ens les tatxa cruelment.

I és que la censura, inconscientment, sent un gran amor per la literatura periodística, i una admiració boja. Pensa:—Que en passarien de coses si an aquest literat tan simpàtic li deixéssim parlar de l'absenta, del IV versícol del Deuteronomi, o d'aquest ball nou que en diuen el *pas del camell*!

I la veritat és que aquesta admiració que per a nosaltres sent la censura, ens mata. Ens mata, perquè no passaria res i nosaltres podríem comprar un altre barret a la dona o un altre llibre per a nosaltres.

Nosaltres, doncs, demanem humilment que no se'ns admirí tant, que no es cregui tant en l'eficàcia de les nostres paraules, que se'ns despreixi un xic... perquè tan sols així podrem viure!

XARAU

La barca santa

Si fos fill de mariners
em faria fè una barca
i li posaria el nom
de la meva enamorada.

Un dematí blau, ben blau,
la tirariem a l'aigua
i un núvol blanc d'il·lusió
seria la vela blanca.
Amb l'or i sang dels ponents
la vela fóra més santa.

Així que el sol ens besés
ens besaríem nosaltres,
amb una gran tremolor
com la de les ones blanques
i ens mirariem somrients
sense dir ni una paraula
fins que el ritme de la mar

ja no ens capigués en l'ànima.
El volguer dir el primer mot
quin raig de sol a la cara!

Si fos fill de mariners
duria el mar dins de l'ànima
i dictaria cançons
com la mar remorejantes
i aniria mar endins
a dir-les a l'estimada.

Les cançons són vent de Déu
i un camí damunt les aigües
alleugereixen els remes
i inflen la vela blanca,
la vela de l'il·lusió
de la meva santa barca.

Si fos fill de mariners
niria lluny de la platja
i a l'ésser ben mar endins
em giraria de cara
per sentir bategà el cor
davant les nostres muntanyes
que blaveigen terra enllà
amb un gran repòs de falda
i les viles vora el mar
que llueixen de tan blanques
i les vinyes i els blatars
i les comes perfilant-se
i tot el paisatge bru
de la Catalunya santa
que fóra el nom sacrossant
de la meva santa barca.
Ai, que en el batec del cor
hi hauria escumeig d'onada!

Si fos fill de mariners,
quan la nit ja fos ben alta,
acaronaria estels
amb els remes a dins les aigües
i en portaria un de clar
parat en la vela blanca.

Ai, somnis suaus d'amor!
estels damunt de la barca
que duria el nom sagrat
de la meva enamorada
i un núvol blanc d'il·lusió
seria la vela blanca.

SALVADOR PERARNAU

REFLEXIÓ

—I que en són d'ases els homes! El marquès no comprén com per a vestir li gasto deu mil pessetes al mes!

TEATRE INTIM

En la segona sessió de teatre íntim, l'Adrià Gual i-els seus actors ens oferiren *La força del pensament*, de Leònides Andreiev, drama en dos actes i quatre episodis traduït per En Ventura Gassol.

Nosaltres no coneixem l'original, però la traducció ens va plaure per tenir totes les característiques que ha de tenir una obra de teatre: vivacitat, naturalitat en el diàleg...

Lo que no ens va plaure fou l'obra, malgrat firmar-la un escriptor tan interessant com Leònides Andreiev. Els noms dels autors no s'han de respectar pas massa. Per un excés de respecte hem tolerat aquí un grapat d'anys les comèdies de cartró i de pa de pessic del senyor Benavente. I no valia la pen

Tampoc valia la pena de traduir-se representar-se aquesta producció lamentable. El mateix Andreiev té obres més interessants: *Vers les estrelles*, *L'home que reb les bofetades*, *L'ànima del vi*, que si bé no tenen un alt valor teatral, tenen, en canvi, un alt valor humà.

Però *La força del pensament* no té cap mena de valor, cap mena de bellesa, no descobreix cap nova fórmula teatral, no té res. Es un drama fosc, tèrbol, d'intenció confusa, que fluctua entre el cas patològic, tan car als pobres italians, i l'adulteri fulletinesc a lo Hervieu. Els tipus són borrosos, desdibuixats arbitràriament. Semblen ninots i no figures de carn i ossos animades per un alè de passió i de turment. Hi ha un metge que es vol fer passar per boig però que desde les primeres escenes, se'ns apareix com un boig rematat. Hi ha un literat que és més beneït que una cupletista.

Un drama com aquest no es pot representar bé, per eminents que siguin els actors encarregats de la seva representació.

Els que ajuden en aquesta tasca a l'Adrià Gual, tenen bona voluntat, molt bona voluntat. Aquesta bona voluntat fa que se sàpiguen el paper sense haver d'escoltar massa a l'apuntador, és a dir: se'l saben, però no l'entenen. El senyor Comellas, per exemple, va ajudar a lo que hem dit abans: a que el tipus a ell encarregat ens fes l'efecte d'un ninot. I és que el senyor Comellas, que, segons tenim entès, és jove en el teatre, ja ha caigut en el més comú dels defectes dels nostres còmics: l'amanerament.

Ni en *La força del pensament*, ni en *L'amor meige* ens va agradar la tasca d'aquest actor. D'En Giménez, no cal dir que estigué molt bé, perquè ja se suposa.

La presentació acusava la distinció i el bon gust de la mà d'En Gual. Fer, en un escenari tan reduït com el de la «Sala Mfria», lo que fa l'Adrià Gual, és un miracle.

TIVOLI

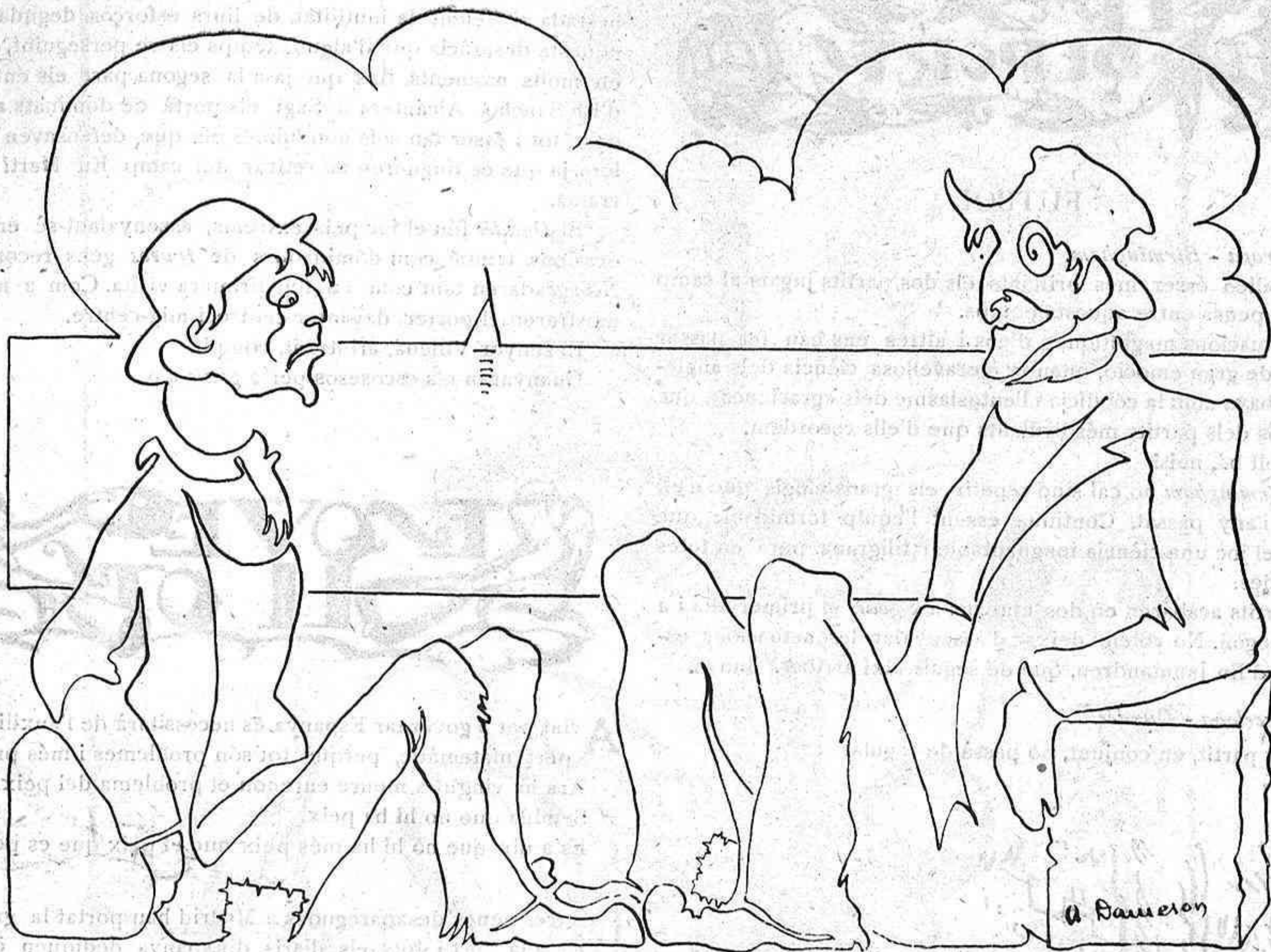
Diego Montes és una sarçuela en dos actes que ha escrit el senyor E. Nieto de Molina i ha musicat el senyor J. Parera. Aquesta sarçuela dels senyors E. Nieto de Molina i J. Parera ha fracassat, com era d'esperar. Diem com era d'esperar, perquè si bé és veritat que els boigs fan bitlles, no s'ha provat encara que els senyors que fan cuplets facin comèdies.

Per a escriure cuplets no es necessita ni una extensa cultura, ni una gran riquesa de lèxic, ni d'idees, ni un profund coneixement de la gramàtica. Escriure sarçueles, o comèdies, o drames, ja és una altra cosa. Per a escriure drames, o comèdies, o sarçueles

ÒPERA D'ESTIU

—Yo non vivo si non e per l'amore! Per l'amore... e per un empleo nell Ayuntamiento!

LA LLEI D'HERENCIA

—I tu hi creus amb l'herència de les enfermetats?

—Romanses! Imagina't que el meu pare va morir d'una indigestió i jo m'estic morint de gana!

amb certa dignitat, s'ha de tenir un temperament, una cultura i s'ha de sapiguer escriure amb les mans.

El senyor E. Nieto de Molina situa l'acció de *Diego Montes*—i a xò ho deduïm pels trajos del corregidor i algun altre—a últims de la segona meitat del segle XVIII. Doncs, bé, en aquesta època sentim a un personatge mencionar el president de la república. —De quina república senyor Nieto de Molina?—Sentim a un altre personatge qualificar de *chipén* un *tanguillo*. *Chipén* és un mot de l'argot dels nostres temps, que usa la gent de baixa calanya. I en quant a lo del *tanguillo*, no era millor que en el segle XVIII ballessin un *vito*, una *cachucha*, un *bolero*? Si els senyors Nieto de Molina i Parera haguessin consultat els apunts de Barbieri, compendrien que sí, que era millor.

Però deixem aquestes minúcies, que trobem a cada pas, i anem a l'obra en general. *Diego Montes* no té, absolutament, cap valor musical ni literari. L'acció és difusa, absurda, mancada d'interès i de lògica. El diàleg és cursi, xabacà, ordinari. Allò d'aquella facècia del *toro* és una grosseria que el públic no mereix.

La música, ni instrumental ni melòdicament, val deu cèntims. A un bandoler andalús fer-li cantar un valz marcadament vienès? Per l'amor de Déu, senyor Parera!

En la interpretació fem constar únicament al senyor P. Gorgé—sentint que a tan gran actor se li facin cantar obres d'aquesta mena—i a la senyora Racionero. Al senyor García Romero li hem de dir, altra vegada, que no n'hi ha prou amb tenir una veu bonica si no va acompanyada d'una mímica entonada i discreta. En aquell cuplet de les *garrochistas*—número més d'opereta que

de sarçuela—el senyor García Romero ens va semblar una cupletista.

Al senyor director li recomanem una *Història del trajo*, que li és molt necessària.

COMEDIA

En Florenci Cornet ha estrenat una nova obra: *Davant la veritat*. El que podríem dir valor primari d'aquesta obra és el de l'honradesa. El senyor Cornet afronta el conflicte amb tota valentia, el resol amb tota dignitat. Pel sol fet aquest és digne d'aplaudiment la comèdia d'En Cornet. Però té altres condicions: lo term de la construcció, lo viu del diàleg.

En la interpretació es distingiren la senyora Cazorla i els senyors Claramunt, Adrià i Trull.

PER ACABAR

Al teatre «Novedades» ha debutat la companyia Martínez Sierra amb *Las hijas del rey Lear*, d'aquell pobre home que es diu Muñoz Seca i va cada dia a l'oficina a escriure comèdies. D'aquesta comèdia no som a temps de parlar-ne avui,—ho farem la propera setmana—però no comprenem com un artista del bon gust d'En Martínez Sierra, que tant ha fet pel teatre i el seu resurgiment, i una actriu de les admirables condicions de Caterina Bárcena, debutin amb una obra d'aquest pobre senyor Muñoz Seca, que, més que un comediògraf, és un pallaso de Cafè.

BOB

EL DEPORTS

FUTBOL

Europa - Birmingham.

No podien ésser més brillants els dos partits jugats al camp dels «europeus» entre aquests equips.

Les actuacions magnífiques d'uns i altres ens han fet passar moments de gran emoció, quan la meravellosa ciència dels anglesos es trobava amb la cobdícia i l'entusiasme dels «graciencs», que han fet dos dels partits més brillants que d'ells recordem.

Bé, molt bé, nois!

Del *Birmingham* no cal sinó repetir els grans elogis que d'ell es feren l'any passat. Continua essent l'equip formidable, que posa en el joc una ciència inaguantable i filigrana pura en totes llurs jugades.

Els partits acabaren en dos empats: a 2 *goals* el primer dia i a 1 *goal* el segon. No volem deixar d'assenyalar les actuacions esplèndides d'En Jaumandreu, que de seguir així arribarà lluny...

Barcelona - Dundée.

Aquest partit, en conjunt, no passà de regular.

MANCA DE NOTÍCIES

—Fa prop d'un any que no sé res del meu germà.

—No en faci cas. Avui com avui, no se sap res de res.

El *Barcelona* començà jugant amb fe, desitjós d'agradar i de conquerir la victòria, però llur ratlla davantera no estigué penetrada, i veient la inutilitat de llurs esforços, deguda també a aquesta desgràcia que d'alguns temps els ve perseguint, defalliren en molts moments, fins que ja a la segona part els entusiasmes d'En Sancho, Alcántara i Sagi els portà de dominats a dominadors, tot i ésser tan sols nou homes els que defensaven llurs colors, ja que es tingueren de retirar del camp En Martí i En Torralba.

El *Dundée* féu el joc pels extrems, assenyalant-se en algunes ocasions, també, com dominadors de *trucos* gens recomanables. No agradaren tant com en llur primera visita. Com a millors es mostraren el porter, davanter-centre i mig-centre.

El senyor Villena, arbitrant, complí.

Guanyaren els escosesos per 2 *goals* a 0.

FERRAN

Aviat per a governar Espanya es necessitarà de l'auxili d'un expert matemàtic, perquè tot són problemes i més problemes. Ara ha vingut a moure enrenou el problema del peix. Sembla que no hi ha peix. Es a dir, que no hi ha més peix que el peix que es porta l'oli.

Les tres nenes desaparegudes a Madrid han portat la gran facècia a la Cort i tots els diaris d'Espanya dediquen columnes senceres a l'«affaire» de moda.

Que si això, que si allò, que si lo de més enllà, el cert és que s'està escrivint un nou fulletí a l'entorn d'aquest fet.

Els pobles desvagats són sempre els més adictes a la literatura detectivesca.

A l'entorn de les tres nenes raptades han sortit una colla de senyors desconeguts.

I tots porten caramels i doços a la butxaca.

Senyors desconeguts? Caramels a la butxaca? Hom diria que hi ha el Congrés o el Senat oberts!

Retallem de *La Publicitat* aquesta grata notícia, grata com una gesta de la intel·ligència:

«Per aters de solidaritat intel·lectual s'han reunit sota la presidència de M. Segonis, professor de la Sorbona, assistit de M. Abel Rey, el «Rapprochement Universitaire». Assistiren els professors MM. C. Richet, Georges Renard, Camertynk, Kergomard, Hadamard, Bougle, Chamard, Deaulavon, Hérold, Delacroix, Gleg, entre molts d'altres.

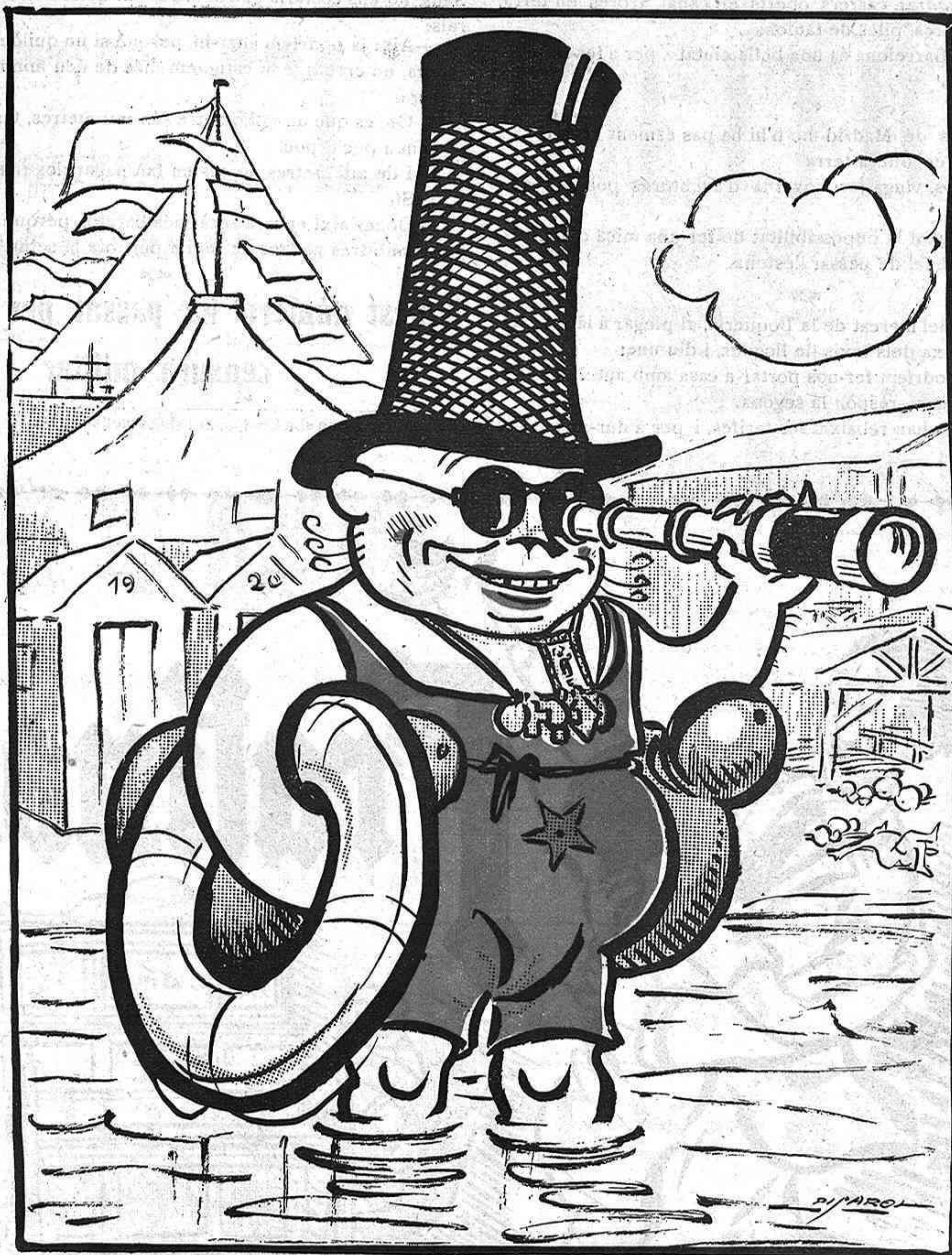
Es tracta de pronunciar-se —diu *Le Quotidien*— contra l'atemptat a la intel·ligència que suposa la supressió d'un fogar intel·lectual.

Ha estat redactat un missatge de simpatia».

Qui sap si a hores d'ara ja el Japó i els Estats Units faran la guerra.

Al món no li mancava més que aquest temperi per anar a l'hora.

Certament que la Societat de les Nacions ha fet un èxit gros amb el seu programa de desarmaments.

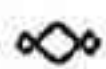

L'ALEGRIA DEL SENYOR ESTEVE

—Carai, ja hi tornem a ésser! No ens podem pas queixar!
Cada dia tenim una solemnitat o altra!

Tots els Estats s'han armat fins a les dents, i de guerra no se'n parla.

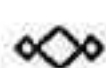
No se'n parla, però se'n fa.

A Barcelona no passa res...

—No passa res?—pregunta el lector.

Cal aclarir que ens referim a la censura; que volem dir que la censura no deixa passar res a Barcelona.

Per a molta gent ja ha començat l'estiueig.

Encara la calor no apreta i ja molts són a la torra.

Aquest estiu es presenta mogut.

Amb aquest regisme del silenci establert per a la premsa t'etzi-ven cada *bola* que fa tremolar la terra.

L'altre dia es va fer córrer que tots els sabaters de portal s'havien declarat en vaga.

Afortunadament—afortunadament per a aquell que necessita mitges soles—la notícia no era certa.

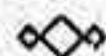
Al contrari, sembla que ara els sabaters de portal faran més remendos que mai.

Cada dia estan més intransitables els carrers de Barcelona. Es diria talment que som a una ciutat siniestrada per recents terratrèmols.

Sots, fangals, sanjas, carrers oberts en canal, arbres en terra, muntanyes de pedres, piles de taulons..

Decididament Barcelona és una bella ciutat.. per a fer-hi pràctiques d alpinisme.

De les tres nenes de Madrid no n'hi ha pas esment Hom diria que se les ha engolit la terra.

I els periodistes, vinga fer novel·la d'aventures policiaques a l'entorn del fet.

Es natural Davant la impossibilitat de fer una mica d'història, cal fer novel·la per tal de passar l'estona.

Tres venedores del mercat de la Boqueria, al plegar a la nit, parlen de la rebaixa dels taxis de lloguer, i diu una:

—Sabeu que podríem fer-nos portar a casa amb auto?

—Seria massa car—respòn la segona.

—No, tonta, ara han rebaixat les tarifes, i per a dur-nos fins a

Sans, no ens costaria gaire. Mira, un quilòmetre només val dos rals.

—Així ja podríem anar-hi, perquè si un quilòmetre és un quart d'hora, no crec que hi estiguem més de deu minuts— contestà la tercera.

—Oh, és que un quilòmetre són mil metres, tant si vas depressa com a poc a poc.

—I de mil metres només en fan pagar dos rals?

—Sí.

—Doncs així encara serà més barato, perquè a casa gastem gas i amb tres metres en tenim per tota la setmana.

**Aquest número ha passat per la prèvia
censura militar**

Impremta «La Campana» i «L'Esquella» :: Olm, 8.—Barcelona

Els millors pianos elèctrics per a Bars són els de M. FRATINOLA que ven la

CASA WERNER

Ronda Universitat, 31, telèfon 1474 A - Barcelona

Llibreria Espanyola de Antoni López • • Rambla del Mig, 20, Barcelona

TELEFONO A. 4115

OBRA NUEVA

Louis Barthou

EL POLITICO

Version española por el CONDE DE ROMANONES

UN TOMO 8.º = PESETAS 4

W. J. ANSORGE

BAJO EL SOL AFRICANO

125 grabados 14 láminas

— Pesetas 20 —

OBRAS DE Gregorio Martínez Sierra

Sol de la tarde (Novelas)	5 pesetas
La humilde verdad (Novela)	5 »
Tú eres la paz (Novela)	5 »
Abril melancólico (Novelas)	5 »
El diablo rfe (Novelas)	5 »
La selva muda (Novelas)	5 »
Cartas a las mujeres de España	5 »

PÍO BAROJA CAMINO DE PERFECCIÓN NOVELA Ptas. 3

CUENTOS DE COLORES PROSA Y VERSO
Pesetas 3'50

JARDINS D'ESPANYA

Reproduccions dels més notables
quadros de l'eminent artista

SANTIAGO RUSIÑOL

PREU: 25 PESSETES

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gbr Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés 30 cèntims per a certificat. Als corresponals se'ls otorguen rebalxes.

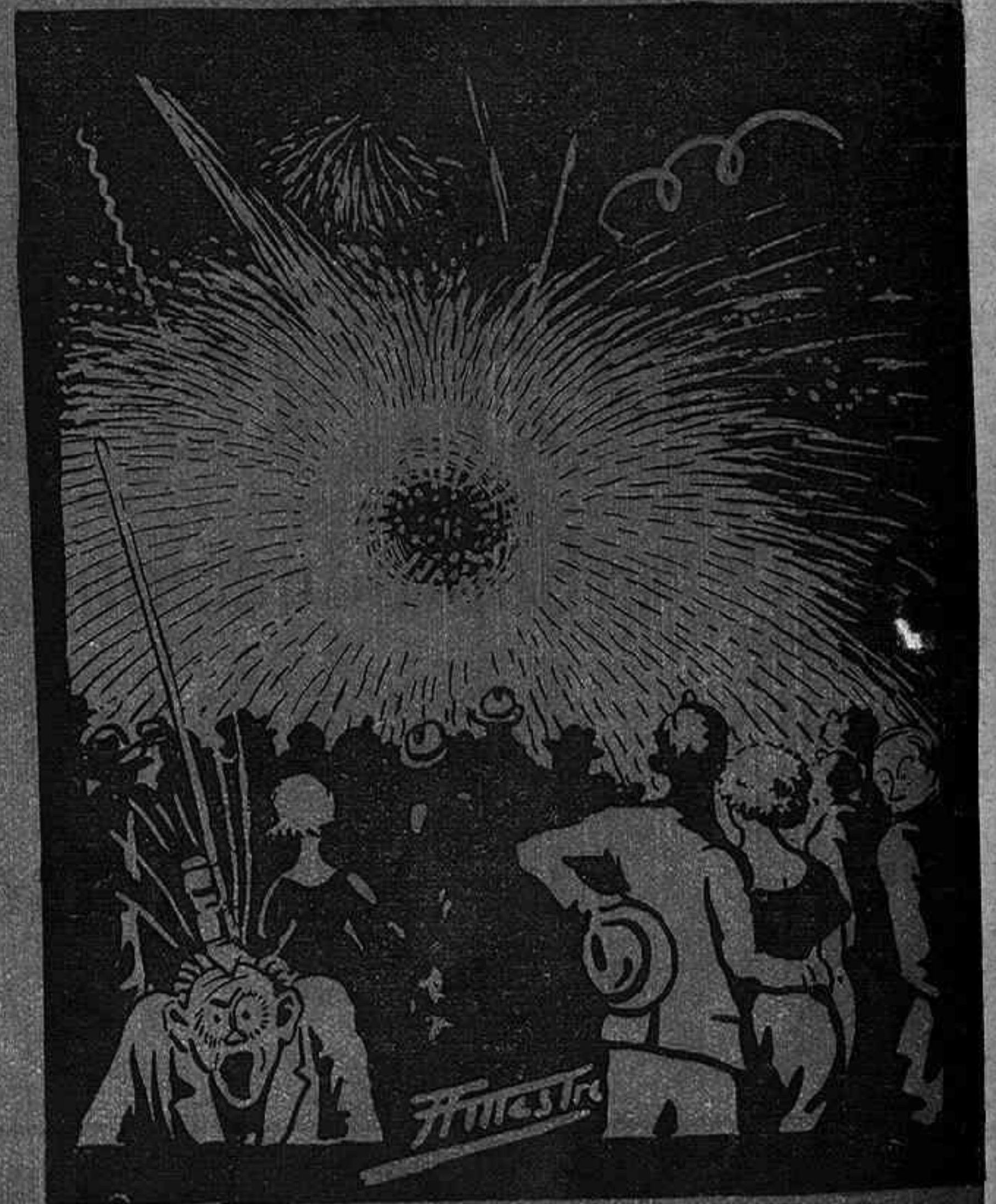
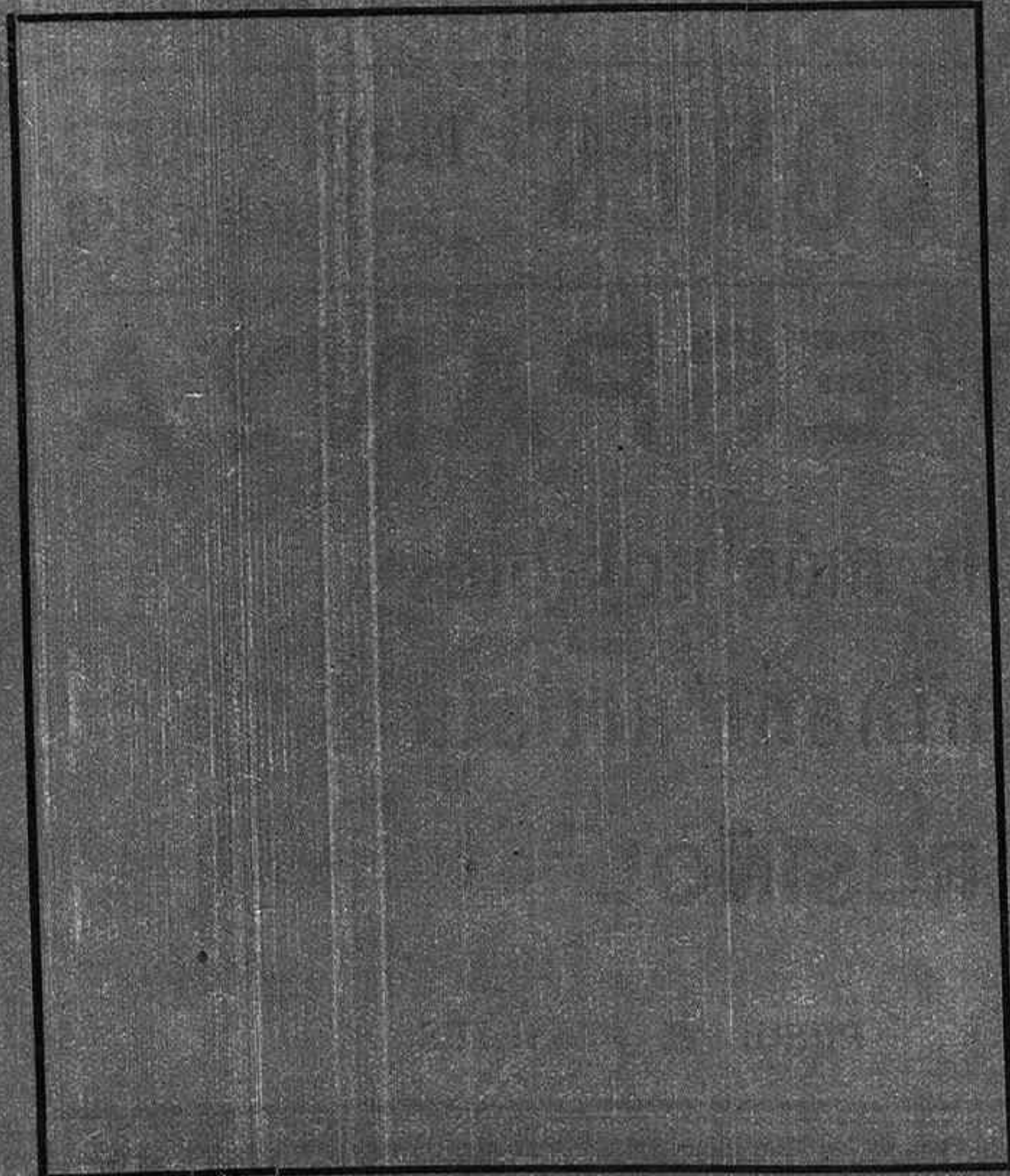
LES OMBRES EN RELLEU

—Quien mal anda.....!

—Ai carai, el gegants mutilats! Aquí hi ha hagut un crim!

—Tot acaba així: en focs artificials.